

№3 (78), 2025

РЕПРОДУКТИВНА ЕНДОКРИНОЛОГІЯ

[illegible]

Видається за підтримки:
НАМН України
Асоціації акушерів-гінекологів України
Асоціації гінекологів-ендокринологів України

Журнал включений до переліку спеціалізованих наукових видань України в галузі медичних наук (категорія «А», Наказ МОН України №420 від 15.04.2021 р.). У виданні можуть бути опубліковані основні результати дисертаційних робіт.

Усі статті, що надійшли до редакції, проходять багаторівневе рецензування, зауваження рецензентів надсилаються автору без зазначення імен рецензентів.

Журнал реферується Інститутом проблем реєстрації і інформації НАН України. Електронна версія розміщується на порталах EBSCO і Elsevier та на сайті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Свідцтво про реєстрацію друкованого засобу масової інформації
№ KB 24466-14406ПР від 24.02.2020 р.

Рекомендовано вченою радою
ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України».
Протокол №7 від 19.06.25 р.

ГОЛОВНА РЕДАКТОРКА

ТАТАРЧУК Тетяна Феофанівна

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України», Україна

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛОВНОЇ РЕДАКТОРКИ

ПЕДАЧЕНКО Наталія Юріївна

НМАПО імені П. Л. Шупика, Україна

ВІДПОВІДАЛЬНІ РЕДАКТОРКИ

КАЛУГІНА Людмила Вадимівна

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України», Україна

КОСЕЙ Наталія Василівна

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України», Україна

ГОЛОВНІ НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ

ЗАПОРОЖАН Валерій Миколайович

Одеський Національний медичний університет, Україна

АНТИПКІН Юрій Геннадійович

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України», Україна

НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ

ВЕНЦКІВСЬКИЙ Борис Михайлович

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, Україна

КАМІНСЬКИЙ В'ячеслав Володимирович

НМАПО ім. П.Л. Шупика МОЗ України, Україна

ТРОНЬКО Микола Дмитрович

ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка НАМН України», Україна

РЕЗНИКОВ Олександр Григорович

ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка НАМН України», Україна

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Апagnostis Р.

д. мед. н., Греція

Артьоменко В.В.

д. мед. н., професор, Україна

Бенюк В.О.

д. мед. н., професор, Україна

Березенко В.С.

д. мед. н., професорка, Україна

Бойчук А.В.

д. мед. н., професорка, Україна

Булавенко О.В.

д. мед. н., професорка, Україна

Гладчук І.З.

д. мед. н., професор, Україна

Graziottin А.

професорка, Італія

Грищенко М.Г.

д. мед. н., професор, Україна

Горбань Н.Є.

д. мед. н., Україна

Держко Х.

Університет Торонто, Канада

Дубоссарська З.М.

д. мед. н., професорка, Україна

Дубоссарська Ю.О.

д. мед. н., професорка, Україна

Жабченко І.А.

д. мед. н., професорка, Україна

Задорожна Т.Д.

д. мед. н., професорка, Україна

Корнацька А.Г.

д. мед. н., професорка, Україна

Локшин В.Н.

д. мед. н., академік НАН РК, професор, Казахстан

Malecki, М.Т.

професор, Польща

Марічереда В.Г.

д. мед. н., професорка, Україна

Маркін Л.Б.

д. мед. н., професор, член-кор. НАМНУ, Україна

Медведь В.І.

д. мед. н., професор, член-кор. НАМНУ, Україна

Педаченко Н.Ю.

д. мед. н., професорка, Україна

Пирогова В.І.

д. мед. н., професорка, Україна

Подольський В.В.

д. мед. н., професор, Україна

Revelli А.

професор, Італія

Рожковська Н.М.

д. мед. н., професорка, Україна

Скрипченко Н.Я.

д. мед. н., професорка, Україна

Чайківська Е.Ф.

д. мед. н., професорка, Україна

Засновники

ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України»,

ТОВ «ТРИЛИСТ»

Головна редакторка

Татарчук Т.Ф.

Видавець

ТОВ «ТРИЛИСТ»

Генеральний директор

Плошенко М.Г.

Директорка

Ракіод Г.Б.

Медична редакторка

Самчинська Л.М.

Літературна редакторка

Бондаренко О.О.

Відділ реклами

Тел.: +38 (067) 917-74-51
+38 (066) 770-82-98
a.b.rakod@gmail.com

Передплата

trilist_mag@ukr.net

Відділ реєстрації та рецензування статей:

rescorpus@ukr.net
trilist@ukr.net

Адреса редакції

08203
Україна, Київська обл., м. Ірпінь
вул. Богдана Хмельницького, 43
ТОВ «ТРИЛИСТ»
+38 (050) 233-33-83
trilist@ukr.net

Верстка, редагування

та макетування
Ф-ОП Замогильна О.О.

Підписано до друку

29.06.2025 р.
Замовлення № 38

Наклад

5 000 прим.

Періодичність видання

6 номерів на рік

Друк

Ф-ОП Кулагін Руслан В'ячеславович
ЄДРПОУ 2668802094
+ 38 (044) 494-30-16
03038, м. Київ,
вул. Нововокзальна, 8

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ

Scopus, EBSCO, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index, Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE, China National Knowledge Infrastructure (CNKI), JournalTOCs, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, Scientific Indexing Services, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), International Scientific Indexing (ISI), eLIBRARY.ru (PIHCC) <http://reproduct-endo.com/indexing>

Статті, надруковані в журналі «Репродуктивна ендокринологія», рецензовані. Редакція може надрукувати матеріали, не поділяючи думку автора. За достовірність фактів, цитат, імен, географічних назв та інших даних відповідають автори. Матеріали з позначкою **П** публікуються на правах реклами. Позначка **В** використовується для публікації рекламного характеру, що містить інформацію про медичні лабораторії, послуги медичних клінік, медичну апаратуру тощо, зокрема лікарські засоби, що не внесені до переліку заборонених для рекламування. Публікації з позначкою **С** містять інформацію про лікарські засоби й призначені для медичних та фармацевтичних працівників. Правовий режим інформації, викладеної в цьому виданні або представленої для розповсюдження на спеціалізованих заходах з медичної тематики, передусім визначається Законом України від 04.04.1996 р. № 123/96-ВР «Про лікарські засоби». Відповідальність за зміст рекламних та інформаційних матеріалів несуть особи, які пропонують вказані матеріали для розміщення в журналі. Передрук матеріалів можливий лише з дозволу ТОВ «Трилист». Захищено авторським правом. Рукописи не повертаються.

ЗМІСТ

ГІНЕКОЛОГІЯ

Менеджмент аномальних маткових кровотеч у реаліях сучасності Т.Ф. Татарчук, Н.В. Косей, Н.Ф. Захаренко, Т.М. Тутченко, О.Г. Пархоменко, Т.Е. Крисенко	8
Вплив посттравматичних стресових розладів на репродуктивну функцію жінок О.Г. Горбатюк, О.В. Василь, Л.В. Пипа, І.М. Мандзій, О.Г. Ішук	16

ВАГІТНІСТЬ ТА ПОЛОГИ

Вплив факторів навколишнього середовища на порушення компенсаторно-адаптаційних змін в організмі вагітних у період повномасштабної війни в Україні В.П. Міщенко, В.В. Міщенко	22
--	----

ЕНДОКРИНОЛОГІЯ

Thyroid autoimmunity and assisted reproductive technologies: modern controversies V.V. Artyomenko, V.V. Gutsol, D.M. Zhelezov, M.V. Shapoval, V.I. Kugel, O.H. Ishchuk	30
---	----

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПРОБЛЕМИ

Статеві відмінності в захворюваннях периферичних судин Наукова заява Американської асоціації серця	39
Репродуктивне здоров'я та сексуальне насильство: взаємодетермінація явищ Я.С. Олійник, І.І. Забокрицький, О.І. Гуцуляк, А.М. Галайко	44

ПУХЛИНИ ТА ПЕРЕДПУХЛИННА ПАТОЛОГІЯ

Наказ МОЗ України № 535 «Про затвердження стандарту медичної допомоги "Доброякісні захворювання молочних залоз. Тактика ведення аномальних результатів обстеження молочних залоз"» від 26.03. 2025	56
Особливості формування психоемоційних розладів та кризи ідентичності у хворих із пухлинами репродуктивної системи після гістеректомії В.О. Беляк, Р.І. Білобріва, О.І. Якубець	75

Обміркована лікарська рекомендація надійної контрацепції!

Меріжен та Жозегуд створено у співпраці
з Європейським виробником гормональних препаратів

КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД
Якість без компромісів!

Cyndeа PHARMA

Задоволення потреб жінок в контрацепції допомагає:

- **знижити частоту незапланованих вагітностей**
- **вести активний спосіб життя в сексуальному плані та успішно рухатися кар'єрними сходинками.***

Спосіб застосування та дози. Спосіб застосування: перорально. Препарати не призначають після настання менопаузи. Препарати протипоказані до застосування жінкам із тяжкою печінковою та тяжкою нирковою недостатністю або гострою нирковою недостатністю. Діти. Лікарські засоби показані для застосування тільки після настання першої менструації. Відсутні дані, що показують різницю у безпеці та ефективності застосування у цій групі пацієнток порівняно з жінками віком від 18 років. **Термін придатності.** 2 роки. Упаковка. МЕРІЖЕН По 21 таблетці у бістері; по 1 бістеру разом з картонним футляром для зберігання бістера у паці. ЖОЗЕГУД По 28 (24 таблетки рожевого кольору + 4 таблетки (плацебо) білого кольору) таблеток у бістері; по 1 бістеру разом з картонним футляром для зберігання бістера, тижневим календарем-стікером у паці. Категорія відпуску. За рецептом. **Виробник.** 1. АТ «КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД». 2. Сіндеа Фарма, С.Л. **Місцезнаходження виробника та адреса місця провадження його діяльності.** 1. 04073, Україна, м. Київ, вул. Копилівська, 38. Web-сайт: www.vitamin.com.ua 2. Poligono Industrial Emilianio Revil'ja Санс. Авеніда де Агреді, 31, Ольвега, 42110 Сорія, Іспанія

ІНСТРУКЦІЯ для медичного застосування лікарського засобу МЕРІЖЕН® та ЖОЗЕГУД®

Склад: діючі речовини: дроспіренон, етинілестрадіол; **Лікарська форма.** Таблетки, вкриті плівковою оболонкою. 1 таблетка: МЕРІЖЕН - дроспіренону 3 мг; етинілестрадіолу 0,03 мг; ЖОЗЕГУД - дроспіренону 3 мг та етинілестрадіолу 0,02 мг. **Фармакотерапевтична група.** Гормональні контрацептиви для системного застосування. Прогестагени та естрогени, фіксовані комбінації. Дроспіренон та етинілестрадіол. Код АТХ G03A A12. Протизаплідна дія комбінованих оральних контрацептивів (КОК) базується на взаємодії різних чинників, найважливішими з яких є пригнічення овуляції і зміни цервікальної секреції. У терапевтичних дозах дроспіренон виявляє антагоністичні та помірні антимінералокортикоїдні властивості. Він не має естрогенної, глюкокортикоїдної та антиглюкокортикоїдної активності. Отже, дроспіренон має схожий фармакологічний профіль з природним прогестероном. Згідно даних клінічних досліджень помірні антимінералокортикоїдні властивості препарату призводять до помірної антимінералокортикоїдної впливу. **Індекс Перля контрацептивних невідат:** МЕРІЖЕН - 0,09 (верхній двосторонній 95 % ДІ 0,32), ЖОЗЕГУД - 0,41 (ДІ 0,85). **Загальний індекс Перля** (контрацептивні невідаті + помилки з боку пацієнток): МЕРІЖЕН - 0,57 (ДІ 0,90), ЖОЗЕГУД - 0,80 (ДІ 1,30). **Показання.** Оральна контрацепція.

Перед використанням ознайомтеся з повною інструкцією до препарату! Інформація надана скорочено. З повною інформацією про препарат можна ознайомитися в інструкції для медичного застосування препарату. Інформація про лікарський засіб, призначена для розповсюдження серед медичних і фармацевтичних працівників на спеціалізованих семінарах, конференціях, симпозіумах з медичної тематики.

* Література: World Health Organization. (n.d.). Sexual and Reproductive Health.

Reproductive Endocrinology
Scientific and Practical Medical Journal

ЕР репродуктивна
ендокринологія

Науково-практичний медичний журнал

Наказом МОН України №420 від 15.04.2021 р. журнал включено до категорії «А» переліку спеціалізованих наукових видань України в галузі медичних наук

© ДУ «Всеукраїнський центр матеріальності та дитинства НАМН України»
© ТОВ «Триплекс», 2021-2025

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ

Scopus, EBSCO, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index, Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE, China National Knowledge Infrastructure (CNKI.net), JournalTOCs, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, Scientific Indexing Services, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), International Scientific Indexing (ISI), eLIBRARY.ru (PIHL)

<http://reproduct-endo.com/indexing>

Швидка допомога та захист молочної залози при масталгії та мастопатії

- **Таргетна патогенетична
терапія дизгормональних
дисплазій МЗ
без системного впливу [1-4]**
- **З першої фази
менструального циклу
в безперервному режимі [1]**

1. Інструкція по застосуванню лікарського засобу РП № UA/3839/01/01 от 17.02.2016. 2. Barrat J et al. J Gynecol Obstet Biol Reprod 1990; 19: 269-274. 3. Chang KJ, Lee TT, Linares-Cruz G, Fournier S, de Lingnieres B. Influences of percutaneous administration of estradiol and progesterone on human breast epithelial cell cycle in vivo. Fertil Steril 1995;63:785-791. 4. De Boever J, Verheugen C, Van Maele G, Vandekerckhove D. Steroid concentrations in serum, glandular breast tissue, and breast cyst fluid of control and progesterone-treated patients. Endocrinology of cystic breast disease. New York: Raven Press; 1983;93-99.

ЗМІСТ

GYNECOLOGY

Management of abnormal uterine bleeding in the current realities T.F. Tatarchuk, N.V. Kosei, N.F. Zakharenko, T.M. Tutchenko, O.G. Parkhometnko, T.E. Krysenko	8
The impact of post-traumatic stress disorders on women's reproductive function O.H. Horbatiuk, O.V. Vaskiv, L.V. Pyra, I.M. Mandziy, O.H. Ishchuk	16

PREGNANCY AND CHILDBIRTH

Influence of environmental factors on disorders of compensatory-adaptive changes in pregnant women during the period of full-scale war in Ukraine V.P. Mishchenko, V.V. Mishchenko	22
---	----

ENDOCRINOLOGY

Thyroid autoimmunity and assisted reproductive technologies: modern controversies V.V. Artyomenko, V.V. Gutsol, D.M. Zhelezov, M.V. Shapoval, V.I. Kugel, O.H. Ishchuk	30
---	----

INTERDISCIPLINARY PROBLEMS

Sex differences in peripheral vascular disease Scientific Statement from the American Heart Association	39
Reproductive health and sexual violence: mutual determination of phenomena Y.S. Oliinyk, I.I. Zabokrytskyi, O.I. Hutsuliak, A.M. Halaiko	44

TUMORS AND PRE-TUMOLOGICAL PATHOLOGY

Order of the Ministry of Health of Ukraine No. 535 «On approval of the standard of medical care 'Benign diseases of the breast. Tactics of managing abnormal results of breast examination'» dated 26.03. 2025	56
Features of the formation of psycho-emotional disorders and identity crisis in patients with tumors of the reproductive system after hysterectomy V.O. Belyak, R.I. Bilobryvka, O.I. Yakubets	80

εΡ *Reproductive Endocrinology
Scientific and Practical Medical Journal*

εΡ *епродуктивна
ендокринологія*

Науково-практичний медичний журнал

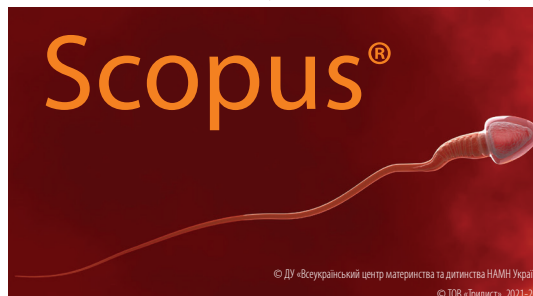
Crossref

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

doi®

Наказом МОН України №420 від 15.04.2021 р. журнал включено до категорії «А» переліку спеціалізованих наукових видань України в галузі медичних наук

Scopus®

© ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України»
© ТОВ «Філікс», 2021-2025

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ
Scopus, EBSCO, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index, Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE, China National Knowledge Infrastructure (CNKI.net), JournalTOCs, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, Scientific Indexing Services, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), International Scientific Indexing (ISI), eLIBRARY.ru (PIHL)
<http://reproduct-endo.com/indexing>